

Dosarul nr. 2ra-1943/2021
2-21030889-01-2ra-07122021

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul central (jud. V. Negurița)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Cotorobai, M. Anton)

ÎNCHEIERE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Marcela Raiu, reprezentată de avocatul Elina Jidobina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Raiu Marcela împotriva Întreprinderii Municipale „Apă-Canal Strășeni” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută și încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu,

împotriva deciziei din 23 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Marcela Raiu și a fost menținută hotărârea din 15 aprilie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, prin care acțiunea depusă de Marcela Raiu a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 26 februarie 2021 Marcela Raiu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Municipale „Apă-Canal Strășeni” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția anterior deținută și încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu.

În motivarea acțiunii a indicat că, din 01 iulie 2014 a fost angajată la ÎM „Apă-Canal Strășeni” în funcție de contabil, iar din 02 martie 2015, în funcție de contabilșef. La 26 septembrie 2017, la cererea unui grup de salariați a fost efectuat un control, iar ulterior în perioada octombrie 2017-17 noiembrie 2017 de către „Audit Elit Consulting” SRL a fost efectuat un audiat activității ÎM „Apă-Canal Strășeni”, respectiv conform raportului întocmit, întreprinderii i s-ar fi cauzat un presupus prejudiciu de 634 699 de lei. A susținut că, raportul în cauză a fost efectuat în lipsa tuturor documentelor relevante și fără știrea sa, dînsa a aflat despre raport post-factum.

Prin ordinul din 01 februarie 2019, a fost dispusă constituirea unei comisii de anchetă în cadrul ÎM „Apă-Canal Strășeni”, iar la 22 martie 2019, comisia în cauză a propus concedierea reclamantei Raiu Marcela din funcție propunându-i restituirea benevolă a prejudiciului material cauzat. Totodată, la 19 iulie 2019, Inspekția Financiară de pe lângă Ministerul Finanțelor a efectuat un control la ÎM „Apă-Canal

Strășeni” în rezultatul căruia a stabilit că dînsa ar fi admis un prejudiciu material în mărime de 80800 de lei și drept consecință a fost sancționată cu concedierea în baza ordinului nr. 175 din 29 decembrie 2020.

A considerat că ordinul de concediere a fost emis ilegal, iar controalele au fost efectuate superficial nefiind cercetate actele care demonstrează nevinovăția ei, iar ordinul a fost emis cu încălcarea termenului de atragere la răspundere disciplinară, cât și în lipsa unei baze faptice.

A relevat că, art. 209 alin. (2) din Codul muncii prevede că sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea termenului de 6 luni de la data comiterii abaterii disciplinare, iar în urma reviziei sau controlului activității economice a întreprinderii după expirarea a 2 ani de la data comiterii. Ori conform materialelor prezentate, reclamanta ar fi fost sancționată cu concedierea pentru faptele comise în anii 2016-2017, ordinul de concediere fiind emis la 29 decembrie 2020, după expirarea termenului legal.

Totodată a susținut că, art. 210 alin. (1) lit. a) Codul muncii actul de aplicare a sancțiunii disciplinare trebuie să fie motivat, iar în partea faptică ordinul nu este justificat documentar.

A menționat că, abia după revenirea din concediul pentru îngrijirea copilului minor în vârstă de până la 3 ani, a fost informată că urmează să dea explicații asupra faptelor care au avut loc cu cca 1,5 ani în urmă, iar asupra pretinselor încălcări Procuratura Strășeni s-a expus prin ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 31 mai 2018.

La 07 martie 2019, a depus în adresa conducerii ÎM „Apă-Canal Strășeni” o notă explicativă, iar la 22 martie 2019, a fost adoptată decizia privind concedierea sa, fără a-i oferi vreun răspuns în baza cărora acte ar fi fost luată o asemenea soluție.

A solicitat reclamanta anularea ordinului de concediere nr. 175 din 29 decembrie 2020, restabilirea în funcția anterior deținută, încasarea salariului pentru perioada absenței de la serviciu și compensarea cheltuielilor de judecată.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea în temeiul art. 209, 210 Codul muncii, art. 166-167 Codul de procedură civilă.

Prin hotărârea din 15 aprilie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, acțiunea depusă de Marcela Raiu a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 14 mai 2021 Marcela Raiu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul central din 15 aprilie 2021, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 23 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Marcela Raiu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținere soluției sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 10 alin. (1) lit. a), 45, 81 alin. (1) lit. b), 86 alin. (1) lit. k), 355 alin. (1) Codul muncii și a stabilit că, Marcela Raiu a fost angajată la ÎM „Apă-Canal Strășeni” în funcție de contabil-șef din 02 martie 2015.

În anul 2017, în urma sesizării de către unii angajați a unor nereguli de către factorii de decizie a fost dispusă verificarea activității economico-financiare de către o companie de audit.

La data de 17 noiembrie 2017, de către SRL „Audit Elit Consultig” a fost efectuat un raport prin care a stabilit mai multe încălcări printre care lipsa politicilor de contabilitate și a inventarierilor anuale obligatorii, neînregistrarea

corespunzătoare a încasărilor, necorespunderea declarațiilor prezentate organelor fiscale cu cele din registrul de evidență a întreprinderii, majorarea de către reclamantă sie-însuși în lipsa temeiurilor legale a salariului său în detrimentul altor angajați, nereguli la deducerea cheltuielilor în lipsa documentelor confirmative, decontarea neregulamentară a combustibilului, lipsa actelor de casare a bunurilor, ne semnarea ordinelor de eliberare a numerarului de către conducerea întreprinderii și eliberarea acestora precum și multe alte nereguli (f.d. 87-136).

La fel, a stabilit instanța de apel că apelanta Marcela Raiu a plecat în luna iunie 2017, în concediu de maternitate, ulterior în concediu de îngrijire a copilului minor și a revenit la muncă la ÎM „Apă-Canal Strășeni” în februarie 2019. După revenirea la muncă în februarie 2019, ÎM „Apă-Canal Strășeni” a solicitat Marcelei Raiu explicații asupra neregulilor constatate de către compania de audit, pe care ultima le-a oferit la 07 martie 2019, negând cele invocate în raportul de audit. Totodată, a solicitat să fie informată în scris cu privire la rezultatul anchetei de serviciu pe cazul dat (f.d. 80-85).

Prin hotărârea comisiei de anchetă din 22 martie 2019, din cadrul ÎM „Apă-Canal Strășeni” a fost constatat că date din raportul de audit s-au adeverit fiind propusă concedierea contabilului Raiu Marcela cu obligarea ultimei la repararea prejudiciului benevol (f.d.72-79).

Ulterior, ÎM „Apă-Canal Strășeni” a solicitat efectuarea unui control de către Inspekția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor care a efectuat un control al activității financiare a întreprinderii pentru perioada 2016-2019, prezentând raportul privind rezultatele inspekției financiare tematice la ÎM „Apă-Canal Strășeni” din 19 iulie 2019, prin care în esență au fost confirmate neregulile din raportul de audit (f.d. 26-37), fiind stabilite și încălcări suplimentare printre care și eliberarea în 2016 din casieria întreprinderii fără acordul conducerii întreprinderii „Ana&Co” SRL suma de 35000 de lei fără a exista careva contracte și servicii prestate (f.d.31).

La 26 iulie 2019, în adresa reclamantului ÎM „Apă-Canal Strășeni” de către Inspekția Financiară a fost înaintată o prescripție privind lichidarea neregularităților (f.d. 48-49), iar Marcela Raiu a fost acționată în judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Strășeni, sediul central din 16 iunie 2020, a fost admisă acțiunea ÎM „Apă-Canal Strășeni” fiind dispusă încasarea din contul pârâtei Marcela Raiu a sumei de 80800 de lei cu titlu de prejudiciu material (f.d. 38-40).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020, a fost respins apelul declarat de Marcela Raiu și a fost menținută hotărârea primei instanței (f.d. 41- 46).

La 29 decembrie 2020, ÎM „Apă-Canal Strășeni” a emis Ordinul de concediere nr. 175 a reclamantei Marcela Raiu din funcția de contabil-șef în temeiul art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii - pierderea încrederii în salariatul care a săvârșit acțiuni culpabile cu valorile materiale (f.d. 3).

Astfel, Colegiul civil al instanței de apel a constatat că prima instanță temeinic și legal a respins acțiunea depusă de Marcela Raiu împotriva ÎM „Apă-Canal Strășeni” privind anularea ordinului de concediere nr. 175 din 29 decembrie 2020, restabilirea la funcția anterior deținută și încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu.

La 22 noiembrie 2021 Marcela Raiu, reprezentată de avocatul Elina Jidobina, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și a hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea și nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume prevederile art. 86 și art. 209 din Codul muncii sub aspectul delimitării temeiurilor de concediere.

A susținut că angajatorul nu a respectat etapele obligatorii pentru tragerea salariatului la răspundere disciplinară, inclusiv în baza temeiului stabilit art. 86 lit. k) Codul muncii.

A menționat că procedura de aplicare a sancțiunii disciplinare presupune parcurgerea obligatorie a următoarelor etape: constatarea abaterii disciplinare; convocarea salariatului în vederea solicitării explicației în formă scrisă privind fapta comisă, emiterea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) de sancționare disciplinară.

Astfel, odată ce nu au fost respectate aceste etape, a considerat că prima instanță și instanța de apel în mod eronat au concluzionat că ordinul nr. 175 din 29 decembrie 2021 este unul legal, dat fiind faptul că procedura de aplicare a sancțiunii disciplinare a fost viciată.

La fel, a susținut că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat prevederile art. 86 din Codul muncii.

A mai susținut că aprecierea probelor atât de instanța de apel, cât și de prima instanță a fost arbitrară.

Astfel, instanța și-a motivat poziția privind legalitatea ordinului de concediere pe faptul că una din facturile fiscale este aparent falsă, însă această factură nu poate fi falsă dat fiind faptul că se bucură de prezumția de validitate până la constatarea acesteia ca fiind falsă printr-o hotărâre judecătorească, ceea ce nu a avut loc în realitate.

De asemenea instanța face referire la hotărârea Judecătoriei Strășeni din 16 iunie 2020, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău prin care a fost dispusă încasarea de la recurentă a prejudiciului material și având certitudinea că încălcările comise de către Raiu Marcela au fost confirmate printr-un act judecătorec definitiv, angajatorul a dispus la 29 decembrie 2020 concedierea acesteia în temeiul prevăzut de art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii.

A apreciat că nici hotărârea Judecătoriei Strășeni din 16 iunie 2020, nici decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020 nu sunt acte, ce constă încălcările comise de către Marcela Raiu, fiind emise după raportul de audit întocmit de către SRL „Audit Elit Consulting” din 17 noiembrie 2017 și după actul comisiei disciplinare din 22 martie 2019 privind propunerea de concediere a salariatului Marcela Raiu și restituire benevolă a prejudiciului cauzat. Acestea având ca scop încasarea din contul recurente a prejudiciului material, însă nu confirmarea încălcărilor comise, ceea ce exclude aprecierea acestor probe ca temei de fapt pentru concedierea recurente în temeiul prevăzut de art. 86 alin. (1) lit.k) Codul muncii.

Prin notificarea din 07 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 24 decembrie 2021 ÎM „Apă-Canal Strășeni” a depus referință, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului depus de Marcela Raiu împotriva deciziei din 23 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2021 a fost expediată la 05 octombrie 2021 (f.d. 250, vol. I).

Astfel, recursul declarat de Marcela Raiu, reprezentată de avocatul Elina Jidobina la 22 noiembrie 2021 este depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Marcela Raiu, reprezentată de avocatul Elina Jidobina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției

Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Marcela Raiu, reprezentată de avocatul Elina Jidobina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Marcela Raiu, reprezentată de avocatul Elina Jidobina se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru